

Oponentský posudek bakalářské práce

Název: Syndrom CAN

Tělesné trestání dětí jako možná forma týrání

Autor: Jaroslav Hájek

Studijní program: Sociální a pastorační práce na ETF UK

U předložené práce je třeba ocenit volbu aktuálního tématu (tresty dětí ano, či ne?) vzhledem k diskutovanému návrhu zákona v ČR. Z práce je zřejmé, že autor rozumí problematice sy CAN a jejím jednotlivým formám. Má taky své stanovisko. Můžeme si hned v počátku ale všimnout toho, že je různě uveden název celé práce: v prohlášení je totiž pak čárka mezi sy CAN a – podnadpisem? – Tělesné trestání...Čtenáři tak nemusí být jasné hlavní téma práce a souvislost. Jsme-li u otázek, můžeme hned položit další: proč autor předpokládal, že v Praze bude vyšší zkušenost s tělesnými tresty než v Novém Městě na Moravě? Zná např. informace o tom, o jaké části Česka se hovoří jako o místě s nejvyšším výskytem CSA?

Jestliže oponent pochválil odbornou kompetenci (až na výjimky) autora, pak musí poukázat na slabší kompetenci v oblasti psaní kvalifikačních prací: chybí mu propojování kapitol a podkapitol, komentování postupu (př. s. 8 hned 1.2.1 Týrání; 1.2.1.1 Tělesné týrání pouze s odrážkou; hned pak heslo kazuistika, ale bez její reflexe pro dané téma - k tomu se posudek ještě vrátí).

Z formálních úprav: v textu se neuvádějí akademické tituly (s. 10, 12, 33; správně to je již na s. 16, 19). Na s. 11 nebude „u“ v odstavci Psychické týrání...Autor neuvádí v této souvislosti v práci pojem sy odcizeného rodiče? Řadil by ho sem?

Je škoda, že nedošlo k reflexi kazuistik (s. 8-9, 13, 14, 17) – s výtěžky dokreslujícími typické znaky pro tyto formy ubližování dětem. Dále to může působit ve smyslu „dám tam kazuistiku, protože se to chce...“

Nyní přichází ale důležitá nepřesnost: CSA není zkratkou pro fenomén označovaný Komerční sexuální zneužívání dětí (zde se používá CSEC)! Dále u fenoménu CSEC chybí jeho jedna závažná forma, a sice obchod s dětmi, zejména do sexuální průmyslu!! Hezky by se tato forma provázala bývala autorovi s kazuistikou, v níž se objevuje paragraf trestání obchodu s lidmi. S. 17 – 18: sexuální turistika je formou fenoménu CSEC, ne fenoménem CSEC.

Kazuistika na s. 20: zkratka OSPOD – není vysvětlena a stálo by za to zkratky dát do seznamu (např. se zkratkou CNI).

Chybí odkazy na Ženevskou deklaraci práv dítěte a Charty práv dítěte (nebo se myslí odkaz č. 20 na s. 22-23?

Nebylo by bývalo lepší zachovat postup mezi dokumenty (lidskoprávní mezinárodně a pak české a pak jednotlivé zákony), a proto prohodit název a obsah 1.3.3 s 1.3.2?

V jakém roce vznikla ČR? A kdy tedy převzala jako nástupnický stát Úmluvu o právech dítěte? (srov. s. 23)

U Úmluvy by asi bylo lepší vysvětlit, které články a proč uvádí: např. definice dítěte, hlavní principy, čl. které souvisejí s CAN, CSEC...

Pak přijde opět bez návaznosti a vysvětlení pokračování Zákon o rodině, Zákon o sociálně-právní ochraně dítěte...Jak souvisejí s Úmluvou a sy CAN, CSEC?

Nyní s vykřičníkem k pojednání o právní úpravě: § 205 s takovým názvem už neexistuje!!! § 217 má taky jiný název!!! § 246 už rovněž dlouho není součástí trestního řádu!!! (a ještě k tomu se narušuje a nevyužívá souvislost s příslušnou kazuistikou, srov. § 232a!!!) Kde má autor ve svém výčtu §243 a 217a?!!! A pak: řadí §§ dle čísel: když se věnuje hlavně – a teď: sy CAN celkově, či tělesnému trestání jako formě...? – nebylo by vhodnější rozčlenit tématicky? Takto začíná trestnými činy souvisejícími s CSEC a ještě nepřesně! Takto někdy v kontextu kritických poznámek ohledně nepropojování a komentování působí práce jako bohatá prezentace či materiály na přednášky.

Cílem takové práce je právě se učit psát texty tohoto druhu a ne napsat vše, co se k tomu hodí.

s. 26: sociálně nežádoucí jevy, nebo sociálně patologické jevy?

s. 30: tečka za 2.1 není.

s. 32: 2.4 – čárka v textu „ano, či ne?“, nebo bez čárky?

s. 33: chybí opět odkaz, zde na dílo Prekopové.

Práce tedy zahrnuje důležitá fakta, cenný dotazník a jeho vyhodnocení, obsahuje relevantní literaturu. Ovšem vzhledem k tématu tělesného týrání: nedošlo k přetížení (počtu stránek i obsahu) části, kde se představuje sy CAN (častý to námět kvalifikačních prací) na úkor (možného) těžiště práce „Tělesné tresty dětí jako...“? Kde je uvedeno navrhované znění příslušného zákona? Toto těžiště mohlo přinést argumenty do diskusi ohledně navrhovaného zákona a tématu vůbec.

Celkově práci doporučuji k obhajobě a hodnotím celkově **C (dobře) – D (uspokojivě)**. O celkovém výsledku ať rozhodne obhajoba.

K zodpovězení předkládám (kromě těch v textu posudku) tyto otázky:

Jaký vztah by autor viděl mezi základními životními (či existenciálními) potřebami dítěte a např. Ontarijským indexem? Jaký vztah by spatřoval mezi právy dítěte a představovanou formou ubližování dítěti?

Jakou souvislost by uvedl ve vztahu historie tělesných trestů a vývoje chápání dítěte a dětství? Všiml si autor, jako hodnotí Eva Vaníčková souvislost tělesných trestů dětí a důstojnosti dítěte?

Bylo by možné využít i další lidskoprávní dokumenty, které pojednávají o „ponižujícím trestání“?

Jak by argumentoval autor pro zákaz tělesných trestů dětí, k němuž se hlásí?

Jedná se o stejnou argumentaci a téma jako je odůvodnění, kdy se tělesné tresty stávají formou týrání?

V Praze dne 29. 12. 2008

René Milfait